

Böszörményi Zoltán
EL NEM KÜLDÖTT LEVÉL
THOMAS MANN-NAK

Még idén nyáron írni akartam neked,
de a sok utazás és idegeskedés miatt
hetekig halogattam,
hónap sorjázott hónap után,
mégsem ragadtam tollat.
Nem is lesz belőle semmi,
intettem lemondóan egyik reggel
barbadosi lakásom teraszán,
mikor hirtelen feltűnt
számítógépem monitorján
a Pacific Palisades-i (volt) házad kapuja,
jobb oldalán a vörös téglából rakott csonka oszlop,
rajta a cím: 1550 San Remo drive.
Nem tudom megmagyarázni,
hogyan került a fotó élém.
Valamit kerestem az archívumban,
egy elveszett memoárt,
egyszer csak ott volt előttem a kép.
– Állj csak az oszlop elé! –
mondtam Panna lányomnak,
aki hosszú lábaival odaugrott,
és kerek arcát kihívóan
kamerám elé tolta, rám mosolygott,
két ujjával V-betűt formált.
– Így jó? – kérdezte,
és meg sem várta válaszom,
máris ellépett, a fekete rácsos kapun
bekukucskált az udvarba.
Bontásból származó deszkák,
téglák, gipszfaldarabok

egymás hegyén-hátán,
halmokban magasodtak.
Ha most látnád, milyen rumli van
a volt házad udvarán – gondoltam –,
elszorulna a torkod,
kivennél néhány hónap szabadságot,
Zürichbe utaznál Katiával,
ahol újra megállapítanád,
gazdag ember vagy,
nagyon sok adót kell fizetned.
A taxisofőr, aki ma
kihozott bennünket a Rodeo drive-ról,
a Beverly Hills-i Wilshire Szálloda elől,
a pénzt tartja az életben a legfontosabbnak.
Mielőtt kiszállnánk a kocsiból, meg is kérdezi,
miféle zarándokhelyre hozattuk magunkat,
mert ő eddig erről a házról nem tudott,
pedig harminc éve Los Angelesben
és környékén dolgozik.
(Később, húsz perc múlva,
újra kiakad a Villa Aurora előtt,
bosszúsan legyint, amikor megkérdem,
tudja-e, ki volt Lion Feuchtwanger,
hogy kik jártak ebbe a házba akkortájt,
és már sorolom is a neveket: Thomas Mann,
Heinrich Mann, Arnold Schönberg, Wicki Baum,
Bruno Frank, Ludwig Marcuse, Franz Werfel,
Bertolt Brecht, Charlie Chaplin, Charles Laughton,
a listát még folytathatnám – fordulok feléje –,
de ő tiltakozik.
– Elég! Elég! – Nem kíváncsi senki másra,
az említetteket sem ismeri,
csak azt mondjam el,
megéri-e nekem az a százötven dollár,
amit ezért a fuvarért kifizetek,
mert ő sokkal izgalmasabb

helyekre is elvihetett volna,
ha kikérem a véleményét.)

Még itt állunk Pannával a kapu előtt.
A fákat nézem, vallatom,
hátha ők egy léleknyit
vissza tudnak hozni belőled
a hetven év távlatából,
a lombjukban bujkáló szélnek súgnak
valamit rólad,
amit én most nem hallhatok.
- Ó, már tudom, hova jöttünk -,
mondja a taxisofőr, úgy ujjong,
mintha most fedezte volna fel
Amerikát, és gyorsan meg kell osztania
valakivel a hírt - tavaly adták el ezt a házat,
tizenhárommillió-kétszázötvenezer dollárért,
és tudja, kinek, a német államnak.
Azt írja itt az ingatlanközvetítő,
hogy tizennégymillió-kilencszázkilencvenötezer
dollárt kértek érte,
de senki sem akarta ennyiért megvenni,
pedig 1953-ban Chester Lappen ügyvéd
potom ötvenezer dollárt
fizetett érte egy bizonyos Thomas Mann-nak,
aki Svájcban élt.
Várjon csak, mindjárt kiszámolom,
mennyit romlott 1953 óta a dollár -
lapoz okostelefonján,
majd hümmög, csóválja fejét,
nem akar hinni a szemének -,
kettőszázhatvanötször, körülbelül -
mondja keserűen -,
és ha ezt elosztom hatvanöttel,
az átlagban évi
négyeszeres vásárlóérték-romlást jelent,
ez egy kicsit sok, nem gondolja? - kérdezi,

majd gyorsan megtoldja –,
de hát a világ nem áll meg,
a Nap is elégetett azóta bazi sok energiát,
és felgyorsult ütemben olvadnak a jéghegyek,
ózonlyukak keletkeznek,
megnőnek a tengerszintek,
nemsokára víz alá kerül New York,
Florida egy része,
itt meg széthasadozik alattunk a föld, annyit reng,
és mindent felemésztenek az erdőtüzek.
Ennyi neked, világ! – füttyent.
Panna közben ugrál a nemrég leterített,
fekete-lila árnyalatokban játszó flaszteren,
én meg – miközben hallgatom a sófőrt –,
azt fürkészem, vajon hol állhatott a kocsijával
majdnem két órán át Susan Sontag,
az út melyik oldalán,
hogy felkészüljön a veled való találkozásra.

